

Współczesne gospodarki i kultury jedzenia cechują się niespotykaną obfitością, różnorodnością i technologicznym zaawansowaniem. Jednocześnie jednak, w tej sytuacji szerokiego wyboru, raz po raz doświadczamy niepokojów i obaw związanych z codzienną dietą. Docierają do nas informacje o zagrożeniach wynikających ze spożywania określonych produktów, związanych z tym jak dużo, jak często i w jakich warunkach jemy, a także z pochodzeniem naszego jedzenia. Te obawy żywieniowe skierowane związane są nie tylko z naszą fizyczną kondycją i statusem zdrowotnym, ale też posiadają wymiar ekologiczny, technologiczny, etyczny czy kulturowy. Poczucie zagrożenia przekłada się na negatywną diagnozę współczesnego porządku żywieniowego i wskazywanie jego niedoskonałości. Tak rozumiane obawy żywieniowe są częścią naszych codziennych strategii zaopatrywania się w żywność.

Projekt służy zbadaniu, jaką rolę odgrywają obawy żywieniowe w stosowaniu niekonwencjonalnych, alternatywnych i nieformalnych kanałów zaopatrywania się w jedzenie na poziomie gospodarstw domowych. W szczególności przedmiotem jakościowej, pogłębionej analizy będą nieformalne sieci wymiany żywności, niemieszczące się w oficjalnym systemie gospodarczym, samodzielna produkcja żywności na własny użytek i domowe przetwórstwo, ale także uczestnictwo w nowego typu sieciach żywnościowych, takich jak kooperatywy spożywcze czy wymiana w ramach modelu Rolnictwa Wspieranego przez Społeczność. Dzięki badaniu oddolnie tworzonych kanałów zaopatrywania się w żywność, projekt pozwoli po pierwsze zidentyfikować zagrożenia, tak jak są one odbierane przez samych konsumentów, nie ekspertów, po drugie zaś pozwoli przedstawić dynamikę oddolnych procesów wymiany żywności. Szereg studiów poświęconych kulturom żywieniowym wschodniej Europy wskazuje na znaczną rolę właśnie nieformalnych gospodarek jako wyróżniającą cechę tego regionu. Projekt rozwija te interpretacje o koncepcję obaw społecznych oraz strategii unikania, będących ważnym kluczem porządkującym nasze codzienne jadłospisy. Dzięki uzyskaniu wglądu w społeczne postrzeganie zagrożeń żywieniowych, badania pozwolą także na lepsze zrozumienie dynamiki wzorców żywieniowych oraz relacji między oficjalnymi i nieformalnymi kanałami zaopatrzeniowymi. W dłuższej perspektywie umożliwią krytyczną diagnozę i planowanie interwencji w obszarze żywienia i zdrowia publicznego.